

УТВЪРЖДАВАМ:
РЕКТОР:

(проф. д-р инж. Георги Михов)

НОРМАТИВИ

за учебната заетост на преподавателите в
Техническия университет – София за учебната 2016/2017 година

1. Нормативът за задължителната заетост е предпоставка преподавателите да получават пълния размер на основната заплата:

1.1. Стартова и минимална стойност на норматива за задължителна заетост:

Длъжност	Стартов норматив	Минимална стойност на норматива за задължителна заетост
Хабилитиран преподавател	300 часа	280 часа
Асистент	300 часа	280 часа
Преподавател по езиково обучение	300 часа	280 часа
Преподавател по физкултура	400 часа	380 часа
Преподавател по учебна практика	420 часа	420 часа
Преподавател по кормилна практика	465 часа	465 часа
Преподаватели, ангажирани с ръководна длъжност:	Норматив за задължителна заетост	
Ректор	88 часа	
Заместник ректор	121 часа	
Директор на Филиал	127 часа	
Заместник директор на Филиал	132 часа	
Секретар на АС	143 часа	
Заместник ръководител Факултет и Колеж – гр. Сливен	132 часа	
Декан	132 часа	
Директор на колеж	132 часа	
Директор на департамент	165 часа	
Заместник декан	193 часа	
Заместник директор на колеж	193 часа	
Заместник директор на департамент	193 часа	
Заместник ръководител на НИС	132 часа	
Ръководител на катедра	182 часа	
Ръководител на секция	182 часа	
Директор на училище	182 часа	
Научен ръководител на училище	193 часа	

1.2. Минималната стойност на норматива за задължителна заетост включва: лекции (приравнени към упражнения), семинарни упражнения, лабораторни упражнения, курсов проект, курсова работа, ръководство на дипломант, рецензиране на дипломна работа, ръководство на докторант, провеждане на изпити.

1.3. За всяка научна публикация, индексирана в SCOPUS или Web of science се дава бонус¹ от 15 часа. На всеки съавтор се дава част от този бонус в зависимост от приноса му.

¹ Бонусите за определяне на норматива за задължителната заетост на преподавателите се определят на база предходна учебна година (01.09 ÷ 31.08).

- 1.4. Преподавателят представя доказателствен материал (списък на научните публикации) за полагащите му се бонуси в катедрата, където е на щат. С доклад на ръководителя на катедрата, решението на катедрения съвет се представя заедно с индивидуалните месечни отчети на преподавателя.
- 1.5. Нормативът за задължителната заетост на всеки преподавател се определя, като от стартовия норматив се изваждат бонусите. Определеният по този начин норматив не може да е по-малък от минималната стойност съгласно т.1.1.
- 1.6. Всички часове от учебната заетост по т. 2, които са в повече от получения норматив за задължителната заетост, се заплащат като наднормени. На всеки преподавател може да се признават като наднормени не повече от 300 часа.
- 1.7. За всеки преподавател, който не е изпълнил минималната стойност на норматива за задължителна заетост по т. 1.1 с часове съгласно т. 1.2 и учебния план, се заплащат като наднормени само часовете от общото натоварване, които без бонусите са над 300 часа, но не повече от 300 наднормени часа.
- 1.8. Часовете, упоменати в т. 1 са приравнени към упражнения.
- 1.9. За отделни случаи Ректорът може да разреши друг индивидуален норматив за задължителна заетост.
- 1.10. С решение на Ректора, нормативът за задължителна заетост може да се редуцира с пропуснатите часове по болест, запас, неплатен отпуск, продължителни специализации, майчинство (бащинство) и др. уважителни причини.
- 1.11. Разрешава се на катедрите да възлагат провеждане на лабораторни и семинарни упражнения, лабораторни практикуми или курсови работи (курсoви задачи) на студенти от последния курс в образователно-квалификационна степен (ОКС) „бакалавър“ или „магистър“.
2. Преподавателите са длъжни да проведат всички часове, предвидени в учебния план, независимо от продължителността на семестъра (брой на седмици в него), седмичния разпис, броя на студентите в учебна група. Учебната заетост на всеки преподавател се формира и отчита от:
  - 2.1. Лекции, приравнени към упражнения в отношение:
1 час лекции = 2 часа упражнения.
  - 2.2. Упражнения – семинарни, лабораторни.
  - 2.3. Курсов проект – по учебен план. Ако в учебния план не е предвидено натоварване – по 2,1 часа на студент за семестър.
  - 2.4. Курсова работа – по 0,7 часа на студент за семестър.
  - 2.5. Подготовка на абсолвенти:
    - 2.5.1. Ръководство на дипломанти – за един дипломант по 7 часа упражнения. Отчитането на часовете се извършва след предаване на дипломната работа.
    - 2.5.2. Подготовка за държавен изпит – по 1,4 часа упражнения за един студент. Отчитането на часовете се извършва след полагаването на държавния изпит.
  - 2.6. За рецензиране на дипломна работа – по 2 часа упражнения, без ограничаване на броя на дипломните работи
  - 2.7. Ръководство на докторанти:
    - 2.7.1. За докторант, гражданин на Република България – по 2,8 часа упражнения на месец през учебната година. Приема се, че учебната година е с продължителност 10 месеца, чието начало и край се определят от Графика на учебния процес, утвърден от АС.
    - 2.7.2. За чуждестранни докторанти – по 4,2 часа упражнения на месец за учебна година.
  - 2.8. Учебна и производствена практика:
    - 2.8.1. Учебна практика в учебния завод, лабораториите на ТУ или фирми – според учебния план.
    - 2.8.2. Учебно-производствена или специализираща практика, провеждана в предприятия – по 0,03 часа упражнения на ден за 1 студент, но не повече

- от 42 часа упражнения годишно за един преподавател при минимум 12 студента в група.
- 2.8.3. Учебно-производствена или специализираща практика, провеждана в лабораториите на ТУ – София – по 0,03 часа упражнения на ден за 1 един студент, но не повече от 42 часа упражнения годишно за един преподавател при минимум 12 студента в група.
- 2.9. Изпити в определените, съгласно графика на учебния процес сесии:
- 2.9.1. За изпит (текуща оценка) – по 0,1 часа упражнения за всеки проведен изпит на един студент;
- 2.9.2. За участие в комисия за дипломни защиты за всеки член на комисията - по 0,2 часа упражнения за всеки дипломант.
- 2.9.3. За участие в комисия за държавен изпит за всеки член на комисията – по 0,2 часа упражнения за всеки абсолвент.
- 2.9.4. За участие в комисия за провеждане на изпит:
- 2.9.4.1. За докторантски минимум – по 2 часа упражнения за всеки кандидат.
- 2.9.4.2. За приемен изпит за докторанти и асистенти – по 2 часа упражнения за всеки кандидат.
- 2.9.4.3. За приемен изпит по английски език на чуждестранни граждани на държави извън ЕС и Европейското икономическо пространство – по 2 часа упражнения за всеки кандидат (средствата за изплащане на часовете са за сметка на факултетите, в които се кандидатства за обучение).
- 2.10. Учебните занятия, провеждани на немски, френски и английски език се привеждат към учебни занятия на български език с коефициент 2 (за лекции, упражнения, текуща оценка, изпити, курсов проект).
- 2.11. Ръководство на студент, обучаващ се по индивидуален учебен план:
- 2.11.1. За всеки български студент – по 2,1 часа упражнения;
- 2.11.2. За всеки чуждестранен студент – по 3,5 часа упражнения.
- 2.12. Учебните занятия, провеждани от преподаватели от ТУ – София в ПГКТС – гр. Правец и ТУЕС, се отчитат с коефициент 0,7 от реално проведените часове.
- 2.13. Учебните занятия в дистанционна форма на обучение се отчитат както следва:
- 2.13.1. Присъствени занятия (не могат да надвишават 30 % от аудиторната заетост, предвидена за редовна форма на обучение), курсова работа, курсов проект, ръководство на дипломанти и провеждане на изпити – както при редовната форма на обучение;
- 2.13.2. Неприсъствени лекционни часове – всеки проведен по план учебен час се умножава по броя на студентите и по коефициент 0,16;
- 2.13.3. Неприсъствени часове упражнения – всеки проведен по план учебен час се умножава по броя на студентите и по коефициент 0,08;
3. Формиране на групи и потоци за студенти от ОКС „бакалавър” и „магистър”:
- 3.1. Поток – до 200 студента за първите три семестъра на ОКС „бакалавър” и до 150 студента за другите семестри и за ОКС „магистър”.
- 3.2. Учебна група.
- 3.2.1. Една учебна групи за ОКС „бакалавър” се състои от 24 до 36 студента, а за ОКС „магистър” – от 16 до 24 студента.
- 3.2.2. Минималният брой на студентите в последна за дадена специалност учебна група е за ОКС „бакалавър” – 12, а за ОКС „магистър” – 8. Единствена за дадена специалност група може да има по-малък брой студенти, като за нея се отчита натоварване както за индивидуално обучение.
- 3.2.3. При съставяне на учебните групи, студентите от специалността се разделят на групи по 26 студента за ОКС бакалавър и 18 студента за ОКС магистър, като при остатъкът по-малък от 12 студента за ОКС бакалавър и 8 студента за ОКС магистър, той се разпределя между вече формираните групи.

3.3. Учебна подгрупа

- 3.3.1. Учебната подгрупа е съставена от половината от студентите в съответната учебна група.
- 3.3.2. Минималният брой на студентите в учебна подгрупа е 12 студента за ОКС „бакалавър” и 8 студента за ОКС „магистър”.
- 3.3.3. Максималният брой на студентите в учебна подгрупа е 16 студента за ОКС „бакалавър” и 12 студента за ОКС „магистър”.
- 3.3.4. Когато при формирането на учебната група съгласно т. 3.3.1. се получат подгрупи с по-малък брой студенти от минималния по т. 3.3.2, се формира 1 подгрупа с минималния брой студенти и втора подгрупа – с останалите студенти.
- 3.3.5. Когато при формирането на учебната група съгласно т. 3.3.1. се получат подгрупи с по-голям брой студенти от максималния по т. 3.3.3, се формират 2 подгрупи с максималния брой студенти и трета подгрупа – с останалите студенти.
- 3.3.6. Когато броят на студентите в учебна група не надхвърля указания в т. 3.3.3 максимален брой студенти в подгрупа, групата се счита неделима и от нея се формира само една подгрупа.
- 3.3.7. За учебни подгрупи, в които броят на студентите е по-малък от указания в т. 3.3.2 минимален брой, се отчита натоварване, както за индивидуално обучение.

3.4. Учебна група за обучение по чужд език

- 3.4.1. Броят на студентите в една учебна група е 16 човека.
- 3.4.2. Броят на студентите е от 12 до 16 човека, ако групата е последна или единствена по ниво и език.

3.5. Допуска се провеждане на лабораторни упражнения чрез посещение на заводи, научни и изпитателни лаборатории и други подобни, но не повече от 30% от предвидения по учебен план хорариум.

3.6. Факултетните съвети редуцират учебните планове относно лабораторните упражнения, за които още няма подготвени лаборатории, като част или всички упражнения се провеждат като семинарни.

3.7. Учебните групи включват от 24 до 36 студента съобразно избрания спорт. Отчитането на часовете в ДФВС се извършва по учебен план и по предварително одобрен от Ректора график за тренировъчната дейност.

3.8. В случай, когато в един поток или една група има по-малко от 12 студенти, а за магистри по-малко от 8 студенти формата на обучение се приема за индивидуална и занятията се планират и провеждат в помещенията на факултета или катедрата. Отчитането на занятията в тези случаи се съпровожда и с доклад на декана на факултета, чийто студенти се обучават.

3.10. Планирането на учебните занятия (седмичният разпис) се извършва от Учебния отдел и се утвърждава от Декана до 10 дни преди началото на семестъра, съгласно Графика на учебния процес, приет от АС на ТУ – София.

3.11. Студенти, включващи се в учебния процес след началото на семестъра се записват в определена група след съгласуване с Учебен отдел.

3.12. В началото на семестъра факултетната студентска канцелария подготвя и изпраща до обучаващите катедри списъците на всички учебни групи по курсове (в т.ч. чуждестранни и прекъснали от предходна година студенти).

3.13. Решение за провеждане на лабораторни упражнения по седмичен разпис, различен от учебния план се взема от съответния Факултетен съвет.

3.14. Езиковата и специализирана подготовка на чужденци, приети в ТУ – София преди постъпването им в I-ви курс или докторанти, се извършва в учебни групи с численост не повече от 12 души.

4. Допълнителни нормативи и указания.

Тези нормативи се отнасят за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ както за ТУ – София, така и за неговите колежи и филиали.

4.1. а) Учебната заетост за лекции по дадена дисциплина за ОКС „Бакалавър“, провеждани с обединени потоци с общ брой на студентите в обединения поток над 200 за първите три семестъра и над 150 за другите семестри, се отчитат с коефициент на натоварване 1,5.

б) Учебната заетост за занятия, провеждани със студентски групи, чиято численост е по-малка от определения в т. 3.2.2. минимум се счита за индивидуално обучение. Провеждат се всички занятия, предвидени по учебен план, като действително проведените часове (лекции, упражнения) се отчитат с коефициенти на редукция ($K_{\text{редукция}}$):

– за ОКС „бакалавър“ – $K_{\text{редукция}} = \text{брой студенти} \times 0,08$; но $K_{\text{редукция}}$ не може да бъде по-голям от 0,9;

– за ОКС „магистър“ – $K_{\text{редукция}} = \text{брой студенти} \times 0,1$, но $K_{\text{редукция}}$ не може да бъде по-голям от 0,8;

4.2. При изпълнение на задължителната учебна заетост по т. 1 наднормените часове се заплащат ежемесечно по тарифата на ТУ – София. Докладите и индивидуалните месечни отчети се предават в отдел „Човешки ресурси“ до 5 число на месеца, а заповедите в „Счетоводство“ до 15 число на месеца. Индивидуалните месечни отчети се изготвят чрез Системата за електронно отчитане на натоварването и се представят в електронен вид и на хартиен носител с подписи. Отчитат се само действително проведените часове.

4.3. Когато преподавател от един факултет прави учебно натоварване и в друг факултет, колеж или училище на ТУ – София, часовете му се записват и отчитат в катедрата, където е на щат. Занятията се възлагат в структурното звено, отговорно за обучението по специалността след съгласие на декана и на ръководителя на катедрата, където преподавателят е на щат.

4.4. Часовете, които преподавателите от ТУ – София водят във Филиала в гр. Пловдив, Факултет и колеж – Сливен, колежите и училищата към ТУ – София, могат да се включват в норматива за задължителна заетост (само за допълване) при условие, че тези звена преведат на ТУ – София сумите за реализираните от преподавателите часове, еквивалентни на тяхната заплата (вкл. ДОО, осигурителни вноски и др.). Ако тези часове (или част от тях) са наднормени, те се заплащат в звеното, където преподавателят е на щат, а средствата се предоставят и заповедта се изготвя от звеното, където са проведени часовете.

4.5. Преподавателите от ТУ – София могат да изпълняват учебно натоварване във всички поделения на ТУ – София при условие, че поне 75% от съответния им норматив за задължителна заетост е възложен от катедрата, към която се числят на щат. Ограничението не се отнася за ФПМИ, ДПФ, чуждоезиковите факултети и училищата към ТУ – София.

4.6. Наднормени часове в поделенията на ТУ – София (Филиал Пловдив, Факултет и колеж – Сливен, колежи, училища) се изплащат след изпълнение на 75 % от норматива в звеното, където преподавателят е на основен трудов договор.

4.7. В отчитането на учебното натоварване за учебната 2015/2016 година се включват часовете, взети до края на лятната изпитна сесия. Часовете, взети след тази дата, се включват в отчета за следващата учебна година.

4.8. При неизпълнение на норматива за задължителна учебна заетост преподавателят получава основна щатна заплата в размер, пропорционален на проведените часове отговарящ на горните правила.

4.9. За достоверността на информацията и точното попълване на месечния отчет отговорникът по УД и ръководителят на катедрата. носят персонална отговорност по Кодекса на труда.

- 4.10. В месечния отчет задължително се попълват всички необходими данни като: специалност, форма на обучение, степен, курс, група и др.
- 4.11. Учебното натоварване при продължителни отсъствия се определя в съответствие с Правилата за определяне на учебното натоварване при специализации, командировки и ползване на продължителни платени и неплатени отпуски от преподавателите в ТУ – София и звената в структурата му, приети от АС на ТУ – София на 13.07.2005 г. с Протокол № 9.
- 4.12. Часовете за курсов проект или курсова работа се отчитат в края на семестъра, според броя на предадените курсови проекти и курсови работи.
- 4.13. Броят на отчитаните часове не се закръглява.
- 4.14. В края на лятната изпитна сесия се представят задължително годишните отчети на всички преподаватели, заедно с доказателствения материал по т. 1.4 в отдел „Човешки ресурси“ за осъществяване на контрол за изпълнението на норматива за задължителната аудиторна заетост.
- 4.15. Контролът за спазване на горните правила се осъществява от ръководителите на катедрите, деканите и зам.-ректора по УДиА.
- 4.16. Нормативите за ОКС „бакалавър“ се прилагат и за ОКС „професионален бакалавър“.
- 4.17. Разрешава се на основните звена на ТУ-София да завишават посочените в т.1.1. нормативи за задължителна учебна заетост с до 30%.
- 4.18. Окончателно решение по въпросите от нормативите се взема от Ректора.

Нормативите са приети от АС на ТУ – София на *01.06.2016 г. с Протокол № 5*